

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 20/11
Λουξεμβούργο, 10 Μαρτίου 2011

Απόφαση στις συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-497/09, C-499/09, C-501/09
και C-502/09
Bog κ.λπ.

Η παροχή εδεσμάτων έτοιμων προς άμεση κατανάλωση σε κιόσκια ή σε φουαγιέ κινηματογράφων συνιστά κατά κανόνα παράδοση αγαθών

*Σε αυτήν την περίπτωση, τα έτοιμα προς άμεση κατανάλωση εδέσματα αποτελούν «τρόφιμα» και
υπάγονται στον μειωμένο συντελεστή ΦΠΑ*

Η έκτη οδηγία ΦΠΑ¹ κάνει διάκριση μεταξύ «παραδόσεως αγαθών» και «παροχής υπηρεσιών» υπάγοντας αμφότερες, κατ' αρχήν, στον κανονικό συντελεστή ΦΠΑ τον οποίο καθορίζει κάθε κράτος μέλος. Εντούτοις, η οδηγία παρέχει τη δυνατότητα στα κράτη μέλη να εφαρμόζουν μειωμένο συντελεστή ΦΠΑ για ορισμένες κατηγορίες παραδόσεως αγαθών και παροχής υπηρεσιών. Κατ' εφαρμογή αυτής της παρεκκλίσεως, η γερμανική νομοθεσία προβλέπει μειωμένο συντελεστή ΦΠΑ για την παράδοση αγαθών που συνιστούν πωλήσεις «τροφίμων».

Ο M. Bog πωλούσε κάθε εβδομάδα σε λαϊκές αγορές ποτά και εδέσματα έτοιμα προς κατανάλωση –ιδίως λουκάνικα και τηγανιτές πατάτες– από τρεις πανομοιότυπες κινητές καντίνες. Οι κινητές καντίνες διέθεταν προστατευόμενο χώρο για την επί τόπου κατανάλωση των εδεσμάτων. (υπόθεση C-497/09). Η CinemaxX εκμεταλλεύεται κινηματογράφους σε διάφορες πόλεις της Γερμανίας. Εκεί, το κοινό μπορεί να αγοράζει όχι μόνο γλυκά και ποτά, αλλά επίσης ποπκόρν και πατατάκια τσιπς (νάτσος) σε μερίδες διαφόρων μεγεθών, τα οποία καταναλώνει στον προθάλαμο (φουαγιέ) ή στις αίθουσες προβολής των κινηματογράφων (υπόθεση C-499/09). Ο L. Lohmeyer εκμεταλλευόταν από το 1996 έως το 1999 διάφορα κιόσκια που διέθεταν ειδικό εξοπλισμό για την επί τόπου κατανάλωση των εδεσμάτων καθώς και ένα ψητοπωλείο. Εκεί πωλούσε έτοιμα προς κατανάλωση εδέσματα: ψητά λουκάνικα, λουκάνικα με κάρυ, χοι ντογκ, τηγανιτές πατάτες και μπιριζόλες, εντόσθια, ψητά σουβλάς, παϊδάκια, κ.λπ. (υπόθεση C-501/09). Η εταιρία Fleischerei Nier εκμεταλλεύεται κρεοπωλείο και δραστηριοποιείται στον τομέα της τροφοδοσίας και διανομής κατ' οίκον. Στο πλαίσιο της δραστηριότητάς αυτής, παραδίδει τα εδέσματα που παραγγέλλουν οι πελάτες σε κλειστές ισοθερμικές συσκευασίες και, αναλόγως της επιθυμίας των πελατών, μπορεί επίσης να διαθέτει πιατικά, μαχαιροπήρουνα, τραπέζια για ορθίους και προσωπικό (υπόθεση C-502/09).

Στις τέσσερις αυτές υποθέσεις, οι ιδιώτες και τα νομικά πρόσωπα, στη δήλωσή τους για την απόδοση του ΦΠΑ, δήλωσαν τις πράξεις πωλήσεως εδεσμάτων και γευμάτων ως υπαγόμενες στον μειωμένο συντελεστή ΦΠΑ. Οι γερμανικές δημόσιες οικονομικές υπηρεσίες αμφισβήτησαν αυτές τις δηλώσεις εκτιμώντας ότι για τις σχετιζόμενες με την επί τόπου κατανάλωση των γευμάτων πράξεις έπρεπε να ισχύσει ο κανονικός συντελεστής ΦΠΑ. Στο πλαίσιο αυτό, το Bundesfinanzhof (ομοσπονδιακό φορολογικό δικαστήριο, Γερμανία), το οποίο επελήφθη των αντίστοιχων διαφορών, ζητεί από το Δικαστήριο να διευκρινίσει εάν οι διάφορες αυτές δραστηριότητες, οι οποίες συνίστανται στην προσφορά εδεσμάτων και παρασκευασμένων τροφίμων έτοιμων προς άμεση κατανάλωση, συνιστούν «παράδοση αγαθού» ή «παροχή υπηρεσίας». Εφόσον οι δραστηριότητες αυτές συνιστούν παράδοση αγαθών, το γερμανικό δικαστήριο ζητεί να διευκρινιστεί εάν μπορούν να χαρακτηριστούν ως πωλήσεις «τροφίμων».

¹ Έκτη οδηγία 77/388/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 17ης Μαΐου 1977, περί εναρμονίσεως των νομοθεσιών των κρατών μελών, των σχετικών με τους φόρους κύκλου εργασιών – Κοινό σύστημα φόρου προστιθεμένης αξίας: ομοιόμορφη φορολογική βάση (ΕΕ ειδ. έκδ. 09/001, σ. 49), όπως τροποποιήθηκε με την οδηγία 92/111/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 14ης Δεκεμβρίου 1992 (ΕΕ L 384, σ. 47).

Στην απόφαση που εξέδωσε σήμερα, το Δικαστήριο υπενθυμίζει κατ' αρχάς ότι η έκτη οδηγία καθιερώνει κοινό σύστημα ΦΠΑ στηριζόμενο, μεταξύ άλλων, σε ενιαίο ορισμό των φορολογητέων πράξεων. Για να καθοριστεί εάν μια ενιαία σύνθετη παροχή πρέπει να χαρακτηριστεί ως «παράδοση αγαθών» ή ως «παροχή υπηρεσιών», πρέπει να ληφθούν υπόψη όλες οι περιστάσεις υπό τις οποίες τελείται η πράξη προκειμένου να διαπιστωθούν τα στοιχεία που αποτελούν το διακριτικό της γνώρισμα και να καθοριστούν τα προέχοντα στοιχεία της.

Επομένως, όσον αφορά δραστηριότητες όπως αυτές στις υποθέσεις C-497/09, C-499/07 και C-501/09, δηλαδή την πώληση από κινητές καντίνες ή κιόσκια λουκάνικων, τηγανητών πατατών και άλλων ζεστών τροφίμων έτοιμων προς κατανάλωση, το Δικαστήριο παρατηρεί ότι το προέχον στοιχείο είναι αυτό της παραδόσεως αγαθών, δεδομένου ότι η δραστηριότητα συνίσταται στην παράδοση εδεσμάτων και τροφίμων έτοιμων προς άμεση κατανάλωση με την οποία συνδέεται στενά η σύντομη και τυποποιημένη προετοιμασία τους. Άλλωστε, η διάθεση υποδομής που επιτρέπει σε περιορισμένο αριθμό πελατών την επί τόπου κατανάλωση έχει παρεπόμενο χαρακτήρα και ήσσονα σημασία. Κατά συνέπεια, το Δικαστήριο κρίνει ότι η προσφορά άρτι παρασκευασθέντων εδεσμάτων και τροφίμων προς άμεση κατανάλωση από κιόσκια ή κινητές καντίνες ή σε φουαγιέ κινηματογράφων συνιστά παράδοση αγαθών εφόσον από την εξέταση της όλης πράξεως από ποιοτικής απόψεως προκύπτει ότι τα προσιδιάζοντα σε παροχή υπηρεσιών στοιχεία τα οποία προηγούνται και συνοδεύουν την παράδοση των τροφίμων δεν είναι τα προέχοντα.

Αντιθέτως, όσον αφορά τη δραστηριότητα επιχειρήσεως τροφοδοσίας και διανομής κατ' οίκον στην υπόθεση C-502/09, το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι η δραστηριότητα αυτή δεν είναι το αποτέλεσμα τυποποιημένης προετοιμασίας, αλλά ενέχει μια σαφώς σημαντικότερη διάσταση παροχής υπηρεσιών καθόσον προϋποθέτει εργασία και τεχνογνωσία υψηλότερων απαιτήσεων, παραδείγματος χάριν, σε σχέση με τη δημιουργικότητα και την εμφάνιση των εδεσμάτων. Η δραστηριότητα αυτή μπορεί να περιλαμβάνει και στοιχεία που έχουν σχέση με τη διευκόλυνση της καταναλώσεως και στοιχεία που απαιτούν ως ένα βαθμό ανθρώπινη επέμβαση (διάθεση πιατικών, μαχαιροπήρουνων, επίπλων και καθαρισμός αυτών). Υπ' αυτές τις συνθήκες, το Δικαστήριο κρίνει ότι, εκτός των περιπτώσεων στις οποίες η επιχείρηση τροφοδοσίας και διανομής περιορίζεται στην παράδοση τυποποιημένων εδεσμάτων χωρίς επιπλέον ενέργειες από τις οποίες να προκύπτει πρόσθετο στοιχείο υπηρεσίας ή όταν από άλλες ιδιαίτερες περιστάσεις προκύπτει ότι η παράδοση εδεσμάτων αποτελεί το προέχον στοιχείο της πράξεως, η δραστηριότητα επιχειρήσεως τροφοδοσίας και διανομής κατ' οίκον συνιστά παροχή υπηρεσιών.

Τέλος, όσον αφορά την έννοια του όρου «τρόφιμα», το Δικαστήριο κρίνει ότι η έννοια αυτή καλύπτει τα παρασκευαζόμενα με βρασμό, ψήσιμο, τηγάνισμα ή άλλο τρόπο εδέσματα ή γεύματα προς άμεση κατανάλωση, εφόσον αυτά αποτελούν είδη διατροφής των καταναλωτών.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η διαδικασία εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα να υποβάλουν στο Δικαστήριο, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά αυτή, λαμβάνοντας υπόψη την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, ομοίως, άλλα εθνικά δικαστήρια ενώπιον των οποίων ανακύπτει παρόμοιο ζήτημα.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσίευσής της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδη ☎ (+352) 4303 2582